

Geliefde bruid van Jezus Christus,

Ik ben van mijn lief en mijn lief is van mij...

Wat is het mooi als je dat kan zingen.

Want het is het heerlijkste hoogste lied (daar komt natuurlijk die naam hooglied vandaan!), het is het lied der liederen – je bent helemaal in vervoering, je kunt je geluk niet op.

Net als Adam, nadat hij Eva heeft gekregen, zijn hart uitstort: *eindelijk een gelijk aan mij, mijn eigen gebeente, mijn eigen vlees...*

Geweldig geschenk van de Schepper: *ik ben van mijn lief en mijn lief is van mij...*

Ik weet ook dat niet iedereen dat kent, terwijl je er misschien wel met hart en ziel naar verlangt en er de Here steeds om hebt gebeden.

En ik weet ook dat er een heleboel zijn die het niet meer kennen, en er alleen met weemoed en heimwee aan terugdenken – hoe heerlijk het *was*.

Dan kan het pijn doen, een steek door je hart, zo'n zinnetje: *ik ben van mijn lief en mijn lief is van mij...* Want: waar is mijn lief dan?!

Ik wil dat hier stem en plaats geven, terwijl ik tegelijk aan die leegte in je leven, aan dat vraagteken niets kan doen. Het doet inderdaad pijn als de een de gebrokenheid in het leven meer moet dragen dan de ander.

Misschien kan de invulling aan het eind van de preek je iets helpen – ik hoop dat.

Want als ik over Hooglied wil preken kan ik daar toch niet aan voorbij gaan: aan bruid en bruidegom, de liefde tussen man en vrouw, het genot van de intimiteit met die ander, het geweldige van de seksualiteit.

Ik ben van mijn lief en mijn lief is van mij...

Wat is het mooi als je dat kan zingen.

Als het je eigen ervaring mag zijn.

Kijk naar een bruidspaar op de dag van hun leven – het geluk straalt er af. Wat kun je intens blij en gelukkig zijn met elkaar.

Sommigen noemen het de roze wolk – het geluk kan niet op, het is allemaal rozengeur en maneschijn. Alles lijkt lief en mooi en aardig in die ander – haast een extase. Sowieso kunnen verliefde stelletjes zo helemaal in elkaar opgaan dat ze elkaar zomaar midden op straat omhelzen en zoenen alsof ze alleen op de wereld zijn...

Verliefd – dan denk je maar steeds aan die ander. En je stuurt 'r sms'jes (vroeger schreef je een brief), en terwijl je je huiswerk zit te maken zit je tegelijk op msn, want stel dat 'ie er ook op komt... En je droomt midden in een gesprek weg omdat je haar voor ogen haalt...

O, o – verliefd (tot over m'n oren...)

Kalverliefde wordt het wel genoemd – het uitbundige dat kalveren kennen als ze voor het eerst de wei in mogen.

Kalverliefde – de dichter van Hooglied lijkt het ook te kennen: *je borsten zijn als kalfjes...* (4:5) zingt de jongen. En het meisje: *Hoor! Mijn lief! Kijk! Hij komt, springend over de bergen, dansend over de heuvels...* (2:8).

Hooglied bezingt de **uitbundigheid**: *Laat hij mij kussen, laat zijn mond mij kussen! Jouw liefde is zoeter dan wijn, zoet is de geur van je huid* (1:2).

Romantisch: *Mijn lief roept mij toe: sta op vriendin! Mooi meisje, kom! Kijk, de winter is voorbij, voorbij zijn de regens, weggegaan. De bloemen zijn verschenen op het veld, nu breekt de zangtijd aan, het koeren van de duif klinkt op het land...* (2:10v).

Lyrisch: *Je bent zo mooi, vriendin van mij, je bent zo mooi! Je ogen zijn duiven, door je sluier heen. Je haar golft als een kudde geiten... Vriendin, aan jou is alles mooi, niets ontsiert je schoonheid (4:1,7).*

Bedwelmend: *Zusje, bruid van mij, je brengt me in vervoering, je brengt me in verrukking met maar één blik van je ogen, met één flonker van je ketting. Zusje, bruid van mij, hoe heerlijk is jouw liefde, hoeveel zoeter nog dan wijn. Hoeveel zoeter is je geur dan alle balsems die er zijn. Mijn bruid, je lippen druipen van honing, melk en honing proef ik onder je tong... (4:9v)*

Verlangend: *Ik ben van mijn lief en hij verlangt naar mij. Kom mijn lief, laten we het veld in gaan en tussen de hennabloemen slapen. Laten we de wijngaard in gaan, morgenvroeg, en kijken of de wijnstok al is uitgebot, zijn bloesems al ontloken zijn, de granaatappel al bloeit. Daar zal ik jou beminnen...(7:11v)*

Bijzonder he, dat dit zo in de bijbel staat!?

Zo open en eerlijk en concreet.

Als ik het met catechisanten lees zijn ze soms verbaasd, en krijgen er blosjes van op de wangen: *staat dit in de bijbel?!*

Dat is tegelijk de reden geweest dat lezers en uitleggers er niet zo goed mee overweg konden. Ze vonden het toch wel wat al te plat, om het in de bijbel – NB het Woord van God! – over borsten en beminnen te hebben! Daar zou toch wel wat anders mee bedoeld zijn dan de aardse liefde tussen man en vrouw.

En zo ontstond de, wat dan genoemd wordt, **allegorische uitleg**. Daar wordt mee bedoeld dat achter de woorden die je leest een diepere, geestelijk betekenis schuil gaat.

Dan gaat het in Hooglied niet om het verlangen van een jongen en een meisje, maar om de Here God die zijn uitverkoren volk Israël zijn liefde wil bewijzen. Of, in later tijd: om de Bruidegom Jezus Christus die verlangt samen te zijn met zijn bruid, de gemeente.

Deze geestelijke uitleg is helemaal zo raar niet gedacht.

Immers, veel vaker in de bijbel wordt Gods volk *bruid* of *vrouw* of *liefje* genoemd. Denk aan profeten als Jeremia, Hosea en Ezechiël.

Of denk aan Efeziërs 5, waar de apostel Paulus, geleid door de heilige Geest, de bekende tekst uit Genesis *...daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw en die twee zullen een vlees zijn...* betreft op Christus en de kerk.

Een *mysterie* noemt hij het tegelijk.

En inderdaad: wie kan de liefde, wie kan de liefde die opbloeit tussen een man en een vrouw, wie kan de liefde die er is tussen Christus en zijn gemeente begrijpen? Verklaren? Doorgronden? Zulke liefde is echt een mysterie.

Maar bijbeluitleggers hebben er op gewezen dat als de bijbel van beeldspraak gebruik maakt (in dit geval dus van de vergelijking bruid/vrouw = de kerk/Israël), dat het er dan ook altijd met zoveel woorden bij zegt. Dan is het uit of in de tekst zelf al duidelijk dat er sprake is van een vergelijking.

En dat is dus in het boekje Hooglied niet zo.

In Hooglied lees je over de liefde tussen een jongen en een meisje, maar nergens staat dat je dat niet letterlijk maar figuurlijk/geestelijk moet opvatten.

En het wel geestelijk opvatten omdat je je niet kunt voorstellen dat de bijbel zo zonder blikken of blozen spreekt over seksualiteit, over de lichamelijke aantrekkingskracht tussen man en vrouw, is natuurlijk niet echt een steekhoudend, laat staan een geldig argument. Het zegt vaak meer iets over jezelf of over de tijd waarin je leeft, dan over de Bijbeltekst op zich.

Daar komt bij dat als je consequent heel Hooglied geestelijk wilt uitleggen, je je wel in allerlei gekunstelde bochten moet wringen.

En wat dan te denken van het vers dat een aantal keren terugkeert: *...wek de liefde niet op, laat haar niet ontwaken voordat zij het wil...?! Is dat niet gewoon een heel praktische waarschuwing?!*

→ Laten we Hooglied daarom vooral lezen zoals het zich aandient, zoals het er staat.

Als een prachtige verwoording van de intieme liefde die mensen het hoofd helemaal op hol kan brengen.

En dat dergelijke taal in de bijbel staat is dan veelzeggend:

- blijkbaar hoeven we dit aspect van de schepping (seksualiteit, lichamelijkeheid, liefde) niet over te laten aan de wereld, aan de ongelovigen. Nee, ook kinderen van de Here mogen daar volop van genieten.
- Het is voor jongens en meisjes die hun eigen lichaam leren kennen en daarmee moeten leren omgaan mooi om te weten dat de Here je geschapen heeft zoals je bent, en dat het niet raar of vies is als je op een bepaalde manier ook met je lichaam op iemand anders reageert. Ook hormonen zijn door God geschapen! En niet voor niets!
- En het is voor verliefde stelletjes mooi dat ze hun verlangen naar elkaar, het romantische, het uitbundige niet hoeven wegdrücken omdat dat van de Here niet zou mogen, maar dat ze dat juist gerust naar elkaar duidelijk mogen maken. (Ook al hoeft het dan niet perse in de woorden die de dichter van Hooglied gebruikt ☺)
- En het is voor een getrouwde man en vrouw belangrijk te beseffen dat ze, ook als ze al 12½ jaar, of 25 of 35 of 50 jaar getrouwd zijn, nog even intiem en verliefd en liefkozend en verlangend mogen zijn als in het begin, sterker dat het juist heel goed zou is als ze dat daadwerkelijk zijn!

Laat wat dat betreft Hooglied ons inspireren om te genieten van dat we een lijf hebben en mens zijn en romantisch kunnen worden en lyrisch... Dat we het hoogste lied mogen zingen over mijn vrouw, mijn man, mijn vriendje, mijn vriendinnetje – mijn duifje, mijn lelie van de Saron
Draai rond, meisjes (...), draai rond, we willen naar je kijken.

Zie (..) zoals ze danst (..) wat zijn je voeten mooi in je sandalen, koningskind!

Je heupen draaien sierlijk rond, de schepping van een kunstenaar... (7:1v)

--

Ik ben van mijn lief en mijn lief is van mij...

En nu ga ik toch even helemaal de andere kant op.

Misschien vind je dat vreemd, en in strijd met wat ik net gezegd heb, maar ik doe het wel.

Want waarom zou je bepaalde delen van het Hooglied *niet ook geestelijk* mogen lezen?!

Ik zeg dus niet dat je heel Hooglied moet allegoriseren/vergeestelijken.

Maar wel: bij bepaalde delen zou dat heel goed en mooi kunnen.

En dat is vanouds ook altijd door Israël en de kerk gedaan.

- De Joodse uitleg is de betrekking op het volk Israël. In de liturgie van de Synagoge wordt Hooglied traditioneel gelezen in de week van het Pascha.
- De vroege christelijke kerk heeft Hooglied altijd geestelijk betrokken op de kerk. Hooglied werd o.a. verbonden met doop en avondmaal.

En zou alles wat onze kerkvaders bedacht en overwogen hebben zo slecht en gek zijn?! Kunnen wij van hen die voor de Verlichting en de dictatuur van de ratio leefden niet leren hoe juist ook het mystieke, het ondoorgrondelijke, het verborgene woord kan krijgen?! In de voetsporen van Paulus: *ik betrek dit op Christus en zijn gemeente – en het is een mysterie?!*

Daarom kies ik voor en/en, niet voor of/of. De waarheid ligt wel vaker in het midden en de werkelijkheid is vaker niet zwart-wit...

Ik ben van mijn lief en mijn lief is van mij...

Want betrek dat eens op Christus en zijn gemeente.

De bruid, de kerk, zegt dan: *ik ben van mijn lief...*

Dat is toch zo!? Wij zijn toch van Jezus? Wij horen toch bij Hem?

En precies in die volgorde: *ik ben van mijn lief*. Want: *niet wij hebben Hem, maar Hij heeft ons uitverkoren, en Hij heeft zijn leven voor ons gegeven. Wij zijn van Hem!*

En Hij is mijn/ons lief – want Hij houdt van ons, Hij bewijst ons zijn liefde. Liefde die werkelijk liefde is, die heel diep, heel ver gaat: tot in de dood.

En proeven wij vandaag niet heel speciaal hoe lief Hij ons heeft?!

En zeggen wij niet met zoveel woorden dat we aan de avondmaalstafel de eenheid, de gemeenschap met elkaar en met Christus beleven?!

Daarbij: is de liefde bij Jezus ook niet wederkerig?! *Ik ben van mijn lief en mijn lief is van mij...*

Wij zijn van Hem en Hij is van ons – is dat niet het mysterie dat de apostel Johannes bijvoorbeeld omschrijft met: *God is liefde. Wie in de liefde blijft, blijft in God, en God blijft in hem* (1 Johannes 4:16). Als je precies wil vatten wat daar staat, wat dat betekent, dan krijg je daar geen vinger achter – dat houdt iets mysterieus, iets verborgens, iets ondoorgrondelijks.

Het is verwoording van intimiteit en eenheid, een heel sterke verbondenheid. Kom je aan Christus dan kom je aan de kerk. En kom je aan de kerk dan kom je aan Christus.

En maak dat vandaag maar heel persoonlijk – want u bent/jij bent toch de kerk. Je maakt daar toch deel van uit?! Je bent toch onderdeel van het lichaam van Christus?! Kom je aan mij, dan kom je aan Jezus. En kom je aan Jezus dan kom je aan mij...

Voelt u die sterke verbondenheid met uw Heiland?

Voel je die eenheid met je Redder?

Het is wel wat zichtbaar, proefbaar, tastbaar wil worden in het avondmaal: we delen brood en wijn, en zoals ik brood en wijn inneem (eet en drink) zo zeker mag ik er van zijn dat ik deel heb aan Jezus Christus en aan wat Hij – dus ook voor mij! – heeft volbracht.

Dat beseffen en tot je door laten dringen – daar word je diep gelukkig van, intens dankbaar en blij, verwonderd, ootmoedig, nederig, want hoe bestaat het: *Ik ben van mijn lief en mijn lief is van mij...*

Ik kan mijn geluk niet op en zing het hoogste lied.

Ik ben van mijn lief en mijn lief is van mij...

En daarom ook wil ik met Hem leven, nooit los van Hem, nooit zonder Hem.

Dat kan ik niet, dat wil ik niet.

Ik ga achter Hem aan, volg Hem en wandel de weg die Jezus wijst.

Ik ben van mijn lief en mijn lief is van mij...

Zijn mond is zoet, aan hem is alles begeerlijk.

*Dit is mijn lief, dit is mijn vriend,
meisjes van Jeruzalem!*

Amen